

TERMENI DE REFERINȚĂ Expert în Dezvoltare Rurală

Termenul limită de aplicare: 17 decembrie 2021

Organizația: Solidarity Fund PL în Moldova, cu delegare la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Tipul contractului: Prestări servicii

SCOPUL SERVICIILOR:

Elaborarea Programului de Dezvoltare Rurală 2027

CONTEXTUL ACHIZIȚIEI SERVICIILOR:

Cadrul juridic actual:

✓ Obiectivul General 3 din Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală pentru anii 2014-2020 (SNDAR 2014 - 2020), care va fi conturat în proiectul noii Strategiei Naționale de Dezvoltare Agricolă și Rurală 2027, în vederea continuării intervențiilor și procesului de dezvoltare rurală.

✓ Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural;

✓ Măsura 4, din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural;

✓ Hotărârea Guvernului nr. 507/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile și procedura de acordare a subvențiilor în avans pentru proiectele start-up din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural;

✓ Hotărârea Guvernului nr. 476/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.

Necesitatea elaborării Programului derivă din prevederile *Titlului IV, Capitolul 12 - Agricultură și Dezvoltare Rurală*, din *Acordul de Asociere RM-UE*, prin alinierea la prevederile PAC și promovarea cooperării dintre părți în domeniul agriculturii și al dezvoltării rurale.

Programul urmează să respecte angajamentele privind implementarea Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030 și să contribuie la implementarea acțiunilor prioritare din domeniul dezvoltării rurale stipulate în Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală 2027 (în proces de definitivare și aprobare).

Scopul elaborării Programului este de a asigura continuitatea ciclului de planificare durabilă în vederea creării unui cadru - umbrelă, menit să asigure măsuri necesare pentru dezvoltarea rurală, precum și direcționarea în acest sens a resurselor Fondului Național pentru Dezvoltare Agricolă și Rurală (FNDAMR) și alte surse investiționale pentru atingerea obiectivelor politicii de dezvoltare rurală.

SARCINI ȘI RESPONSABILITĂȚI:

⇒ Elaborarea analizei ex-ante (care va cuprinde măsurile de dezvoltare rurală conform HG nr. 455/2017 măsura 4, HG. nr. 476/2019, LEADER și start-up conform HG. nr. 507/2018)

În evaluarea ex-ante, procesul poate fi împărțit în aproximativ patru faze:

- *Faza de inițiere* - în această primă perioadă, evaluatorul se va concentra pe aspectul evaluator al întrebărilor de evaluare prin analiza surselor de probă disponibile și calitatea lor. Acest lucru va fi realizat în paralel cu colectarea de date concrete pentru cercetare, precum și structurarea

informațiilor, în scopul identificării eventualelor lacune în baza de evaluare a faptelor. În plus, această primă cartografiere va permite pregătirea detaliată a chestionarelor de interviu (pentru fiecare tip de interviu, în funcție de întrebarea de evaluare și tipul interviuatului) și de comun acord cu clientul pe lista de interviuri care urmează să fie efectuate. Această etapă va începe cu o ședință incipientă, cu șefa Secției politici și programe de dezvoltare rurală (SPPDR) și reprezentantul Solidarity Fund PL în MD. La finele acestei etape incipiente va fi elaborat un document de concept.

- *Colectarea completă a datelor* - în baza conceptului, va fi extins și aprofundat setul de evidențe, completând lacunele existente. Accentul se va pune pe analiza primelor constatări, precum și interpretarea lor. Interviurile sunt principalul instrument pentru acest lucru. Vor exista similitudini identificate, precum și posibile paradoxuri în baza de probe, care pot conduce la o rundă suplimentară. În rezultatul acestei etape, va fi elaborată o fișă detaliată.
- *Analiză* - în prima parte a acestei faze, care va avea mai mult un caracter intern, se va concentra pe compararea datelor și găsirea unor relații statistice sau logice în baza principalelor instrumente analitice (analiza tendințelor, tabelelor, rapoartelor). După efectuarea și sumarul unor constatări solide se vor oferi răspunsuri preliminare la întrebările de evaluare. Spre sfârșitul acestei etape, se va face analiza rezultatelor prin organizarea de interviuri sau focus-grupuri tematice cu experți. Această fază se va reflecta într-un raport în formă de rezumat executiv, pentru a comunica răspunsurile probabile preliminare la întrebările de evaluare.
- *Sinteza și raportarea* - ultima perioadă de evaluare va fi utilizată pentru o sinteză a constatărilor de evaluare, identificarea celor mai importante subiecte, elaborarea unor concluzii și formularea recomandărilor. Raportul va produce recomandări concrete, practice și implementabile, subliniind justificarea acestora, părțile interesate responsabile, și perioada de implementare.

Până la sfârșitul misiunii de evaluare trebuie să fie elaborat un raport final, care include comentarii din partea SPPDR și părților interesate selectate (care urmează să fie convenite), inclusiv a unei așa-numite fișe cu răspunsuri la comentarii, pentru acceptarea sau eliminarea comentariilor.

- Raportul succint (în formă de Sumar executiv periodic);
- Proiect de raport de evaluare ex-ante privind noile măsuri ce trebuie adoptate în cadrul politicii de dezvoltare rurală;
- Raportul final al evaluării ex-ante (cu fișa de răspunsuri la comentarii).

⇒ Elaborarea conceptului Programului de Dezvoltare Rurală 2027

Structura conceptului:

- *Context*

Asigură continuitatea Strategiei Naționale de Dezvoltare Agricolă și Rurală pentru anii 2014 - 2020 (SNDAR 2014 - 2020) și, respectiv, contribuie la detalierea și concretizarea acțiunilor ce urmează a fi realizate în sectorul dezvoltării rurale pe termen imediat următor și mediu.

- *Corelarea cu Politica Agricolă Comună*

Identificarea nevoilor zonei rurale și descrierea coerenței de satisfacere a acestora, ținând cont de prioritățile UE, precum și stabilirea obiectivelor, adaptându-le în același timp la conjuncturile naționale.

- *Concordanța cu Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2030” și Cadrul bugetar pe termen mediu*

Respectarea angajamentelor privind implementarea Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030 și contribuirea la implementarea acțiunilor prioritare în domeniul dezvoltării rurale din Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2030” (SND 2030).

- *Problemele abordate*
  - starea precară a infrastructurii fizice și de servicii publice în mediul rural;
  - oportunități reduse de ocupare a forței de muncă în mediul rural;
  - exodul masiv al populației rurale;
  - proiecte parțiale sau secvențiale ce au vizat îmbunătățirea nivelului de muncă și de trai în mediul rural, progresul lent în această direcție.

- *Scopul elaborării*

Continuitatea ciclului de planificare durabilă în vederea creării unui cadru - umbrelă, menit să asigure măsuri necesare pentru dezvoltarea rurală, precum și direcționarea în acest sens a resurselor Fondului Național pentru Dezvoltare Agricolă și Rurală (FNDAMR) și altor surse investiționale pentru atingerea obiectivelor politicii de dezvoltare rurală.

⇒ Elaborarea Programului de Dezvoltare Rurală 2027

Structura Programului va fi elaborată în conformitate cu cerințele stipulate în Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice.

- Partea descriptivă a Programului va avea următoarea structură:
  - 1) introducere (descrierea modului în care Programul va contribui la atingerea obiectivelor din cadrul strategiei, perioada propusă pentru implementare, părțile implicate în elaborarea programului etc.);
  - 2) analiza situației (descrierea problemelor din domeniul dezvoltării rurale și a cauzelor acestora, inclusiv descrierea posibilelor consecințe în cazul neintervenției în soluționarea problemelor și a impactului acestora asupra principalelor grupuri vulnerabile afectate, cu indicarea dovezilor cantitative și calitative);
  - 3) obiectivul general al Programului de dezvoltare rurală (rezultatele preconizate, continuitatea obiectivelor și direcțiilor prioritare care derivă din alte documente);
  - 4) obiectivele specifice ale Programului (rezultatele preconizate specifice și măsurabile derivate din obiectivul general);
  - 5) impact (descrierea efectelor pe termen scurt și mediu rezultate din implementarea Programului);
  - 6) costuri (estimarea resurselor financiare și non-financiare necesare pentru implementarea fiecărui obiectiv specific în parte; indicarea cheltuielilor planificate pentru perioada următoare în conformitate cu prevederile Cadrului bugetar pe termen mediu și a cheltuielilor estimate pentru perioada care excedează Cadrul bugetar pe termen mediu la momentul aprobării Programului; indicarea resurselor disponibile din partea partenerilor de dezvoltare);
  - 7) riscuri de implementare (descrierea riscurilor anticipate și a măsurilor de diminuare sau înlăturare a acestora);
  - 8) autorități/instituții responsabile (indicarea autorităților/instituțiilor publice responsabile sau care contribuie la implementarea programului, precum și a altor părți implicate în implementare);
  - 9) proceduri de raportare (descrierea metodelor de monitorizare și evaluare, indicarea autorităților/instituțiilor publice responsabile de raportare și a periodicității de monitorizare, evaluare și raportare).

- Planul de acțiuni, ca parte componentă a Programului, are următoarea structură:
  - 1) obiectivul general și respectiv obiective specifice (preluate din partea descriptivă a programului);
  - 2) acțiuni (măsurile concrete ce urmează a fi realizate pe termen scurt și mediu pentru atingerea obiectivelor specifice);
  - 3) indicatori de monitorizare (indicatorii pentru fiecare acțiune planificată, cu valorile de referință (actuale/curente) și țintite (planificate));
  - 4) costuri de implementare (costurile necesare pentru implementarea fiecărei acțiuni și sursa de finanțare);
  - 5) termen de realizare (perioada de realizare a fiecărei acțiuni, inclusiv termenul-limită);
  - 6) instituție responsabilă (autoritatea/instituția publică responsabilă de realizarea acțiunilor planificate).

LIVRABILELE AȘTEPTATE PE DURATA CONTRACTULUI ȘI TERMENII DE LIVRARE:

- Analiza ex-ante (ce cuprinde măsurile de dezvoltare rurală conform Măsurii 4. din HG nr. 455/2017, HG. Nr. 476/2019, LEADER și start-up conform HG. Nr. 507/2018); termen de prezentare – până la 1 februarie 2022;
- Conceptul Programului de Dezvoltare Rurală 2027; termen de prezentare – până la 1 martie 2022;
- Programul de Dezvoltare Rurală 2027; termen de prezentare – până la 30 aprilie 2022.

RAPORTAREA:

Expertul va raporta către Minister și Solidarity Fund PL în MD.

PROFILUL EXPERTULUI:

- Diplomă sau grad universitar într-o disciplină în domeniul economie, drept sau similare;
- Cel puțin 5 ani de experiență profesională relevantă dovedită pentru Politici Publice și evaluări ale intervențiilor publice;
- Cursuri suplimentare la subiecte aferente sunt un avantaj;
- Experiențe profesionale în proiecte internaționale sunt un avantaj;
- Abilități analitice excelente;
- Abilități excelente de comunicare în engleză, română și preferabil rusă;
- Personalitate cu puternice abilități de interacțiune personale și de comunicare;
- Capacitatea de lucru orientată spre rezultate;
- Capacitate de a lucra în echipe mixte de specialiști/experti locali și internaționali.

DOSARUL VA CONȚINE URMĂTOARELE:

1. CV-ul actualizat
2. Oferta financiară

Procedura de aplicare. Persoanele interesate vor transmite dosarul de aplicare (CV și oferta financiară) în format electronic, la adresa de e-mail hr@solidarityfund.md cu mențiunea subiectului mesajului: Expert în Dezvoltare Rurală

Termenul limită de depunere a dosarelor: 17 decembrie, ora 12:00.